

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

1

DLACZEGO – ŚMIERĆ?

Kres fizycznego życia przywódcy: znaczenie polityczne i społeczne	25
---	----

1.1. Polityczna śmierć jako zmiana	26
1.2. Śmierć przywódcy a śmierć masowa	31
1.3. Polityczna śmierć a polityczne narodziny	35
1.4. Kontekst śmierci przywódcy: rola polityki i religii	37
1.5. Śmierć polityczna reglamentowana: komunikacyjna specyfika zgonów dawnych władców	39
1.6. Śmierć polityczna spopularyzowana: gilotyna Wielkiej Rewolucji Francuskiej	41
1.7. Naturalna fascynacja śmiercią i próby jej politycznego opanowania (od sakralizacji do oswajania)	43
1.8. Pojawienie się mediów masowych: dalsza dewaluacja śmierci	50
1.9. Komunikacyjne wymiary polityczno-medialnej śmierci	53
1.10. Śmierć jako tajemnica: rola legendy i mitu w procesie kształtowania pośmiertnego wizerunku lidera	57
1.11. Śmierć jako element doznania, który kreuje i wzmacnia wspólnotę: zgon wodza jako dobro publiczne	61
1.12. Śmierć jako rozrywka: aspekt ludyczny i decyzyjny	63
1.13. Śmierć jako klęska lub zwycięstwo: konieczność planowania politycznego zgonu	65
1.14. Śmierć przywódcy jako pseudoreligijno-integracyjny spektakl o wystandaryzowanym przesłaniu	70
1.15. Złamanie zasad politycznego spektaklu śmierci i konsekwencje tego kroku	74

2

TEORIA ŚMIERCI

Zgon przywódcy a zgon obywatela: problem wyjątkowości politycznej śmierci	87
2.1. System śmierci (death system): miejsce zgonu w porządku społecznym	88
2.2. Miejsce śmierci lidera w teorii opanowywania trwogi (Terror Management Theory, TMT)	91
2.3. Śmierć lidera a ogólnoludzkie strategie zapewnienia sobie nieśmiertelności	96
2.4. Zaplanowana śmierć przywódcy jako przejaw społecznej odpowiedzialności państwa (CSR)	97

3

PRZED ŚMIERCIĄ

Przywódstwo polityczne a polityczny zgon: społeczne funkcje śmierci lidera	101
3.1. Przywództwo polegające na dystrybucji śmierci	102
3.2. Kontekst społeczny: przywództwo warunkowane popytem na określoną rolę lidera	105
3.3. Wizerunkowa kondycja liderów XXI wieku: współczesne postrzeganie zjawiska przywództwa	107
3.4. Przywództwo jako proces efektywnej komunikacji	109
3.5. Śmierć lidera a marketing polityczny: rewizja koncepcji wizerunkowego „surowego materiału”	112
3.6. Samoocena lidera a jego pośmiertny wizerunek	115
3.7. Funkcja pocieszycielska śmierci lidera	119
3.8. Problem następstwa i dziedziczenia wizerunku	122
3.9. Pośmiertna rola oficjalnego życiorysu lidera: CV pisane przez państwową propagandę	127

4

ŚMIERĆ

Zgon politycznego lidera jako mechanizm medialny 131

- 4.1. Czynniki decydujące o charakterze politycznej śmierci 136
- 4.2. Ucieczka do przodu przed publiczną śmiercią: rzeczywiste odejście (abdykacja) 140
- 4.3. Odejścia nieskuteczne: nieudane zamachy polityczne (*próby śmierci*) 145
- 4.4. Ciche zgony polityków: umieranie z dala od mediów 155
- 4.5. Etapy politycznego umierania według logiki mediów 163
- 4.6. Polityczny pogrzeb w świetle klasycznych kategorii medialnego wydarzenia 167
- 4.7. Potrzeba budowania i utrzymywania pośmiertnej legendy 172
- 4.8. Pogrzeb lidera jako rodzaj zabawy 174
- 4.9. Performans politycznej śmierci 182
- 4.10. Zmediatyzowana śmierć jako krytyczny element politycznej kariery 185

5

PO ŚMIERCI

Następstwa politycznej śmierci: *medialne życie pozagrobowe* 189

- 5.1. Istota medialnego „życia po śmierci”: zjawisko wizerunkowej alienacji 191
- 5.2. Wizerunkowa alienacja jako część wspólna sfer rozrywki i polityki 198
- 5.3. Wizerunkowa alienacja jako przejaw skłonności masowego audytorium do zabawy 204
- 5.4. Towarzysze zgonu: „łączenie się w śmierci” 205
- 5.5. Komunikacja w systemie śmierci: death infotainment 212
- 5.6. Faktyczne przyczyny *medialnego życia pośmiertnego* 216
- 5.7. Pozorne przyczyny *medialnego życia pośmiertnego* 229
- 5.8. Czynniki osłabiające zdolność do *medialnej nieśmiertelności* 231
- 5.9. Materialny wymiar *medialnej nieśmiertelności*: pamiątki po zmarłych liderach 234
- 5.10. Komunikacyjna autonomia wizerunkowego gadżetu 239
- 5.11. Pośmiertne błędy: próby zabierania głosu w imieniu zmarłego lidera 241
- 5.12. Ranking śmierci przywódców w kategoriach polityczno-medialnych 244
- 5.13. Lider niezastąpiony: problem następstwa 257

6

PROCEDURA ŚMIERCI I POSTŚMIERCI

Mechanizmy politycznej i medialnej śmierci. Próba ujęcia modelowego	263
--	-----

6.1. Skala porównawcza: zgony gwiazd show-businessu	264
6.2. Modele politycznej śmierci: kryteria i wstępny podział	274
6.3. Pierwszy model <i>odchodzenia</i> politycznego przywódcy: klęska tworząca legendę	276
6.4. Drugi model <i>odchodzenia</i> politycznego przywódcy: legenda propagandowa	278
6.5. Trzeci model <i>odchodzenia</i> politycznego przywódcy: sztuczna żałoba	280
6.6. Czwarty model <i>odchodzenia</i> politycznego przywódcy: przywództwo pośmiertne	282
6.7. Hierarchia stylów politycznej śmierci	286

Zakończenie	291
--------------------	-----

Aneks 1. Ważniejsze zgony postaci władzy	297
---	-----

Aneks 2. Ważniejsze zgony gwiazd show-businessu	303
--	-----

Słownik ważniejszych terminów	307
--------------------------------------	-----

Bibliografia	311
---------------------	-----

Filmografia	320
--------------------	-----

Spis rycin	323
-------------------	-----

Spis tabel	325
-------------------	-----

Indeks nazwisk	326
-----------------------	-----